

امر ملی طلا گرفت

یادداشت

زهرا طیبی
خبرنگار گروه سیاست

«اتفاق بی سابقه‌ای» که در صحنه ورزشی و المپیادی کشور در بازه زمانی بعد از جنگ رخ داد، درست در میانه پیشرفت طرح تنظیم شده دشمنی اتفاق افتاده بود که برای القای بن‌بست‌نمایی در کشور، تنگ شدن عرصه پیشرفت برای جوانان و از همه مهم‌تر از میان رفتن هویت ملی و احساس تعلق خاطر به ملیت، با همه توان به میدان آمده بود. جنگ ۱۲ روزه برخلاف تصور دشمن صهیونی، به مردمی که این تعلق ملی را دارند، تلنگری وارد کرد و این احساس را در آن‌ها زنده یا تقویت کرد. شروع کارزارهای ورزشی و علمی و درخشش جوانانی که به نسل Z معروفند، نشان داد که این احساس ملی همچنان در حال بازتولید است و جنگ نه تنها به این احساس ضربه نزد و آن را تضعیف نکرده بلکه زمینه تقویت آن را هم فراهم کرده است. رهبر انقلاب روز گذشته در دیدار با مدال‌آوران ورزشی، المپیادی و عملی، به ابعاد مهم این دستاورد ملی اشاره کردند و این موفقیت را متعلق به جوانان ایران دانستند. این دستاورد ملی از ابعاد مختلف ضد حمله‌ای شدید به پروژه صهیونی برای تضعیف احساس ملی‌گرایی در میان مردم وارد کرد.

ادامه در صفحه ۲

وقتی ممنوعیت محبوبیت می‌آورد

یادداشت

عباس سیاح‌طاهری
پژوهشگر فرهنگ و رسانه

جامعه ایرانی در آستانه دگرگونی فرهنگی بنیادین قرار دارد. آنچه امروز شاهد آن هستیم، فراتر از تغییرات سطحی و گذراست؛ این تحولات نشان‌دهنده یک «تغییر پارادایم» در معنای واقعی کلمه است. توماس کوهن، فیلسوف علم این مفهوم را برای توصیف لحظاتی به کار برد که الگوهای شناختی جامعه علمی دستخوش تحول اساسی می‌شود. امروز، این مفهوم از مرزهای علم فراتر رفته و در حوزه فرهنگ و سیاست‌گذاری اجتماعی نیز کاربرد یافته است. از منظر علوم ارتباطات، آنچه در جامعه ایران رخ می‌دهد، دقیقاً همان فرایند تغییر پارادایم فرهنگی است. الگوهای سنتی زندگی، ارتباطات و هویت‌سازی در حال جایگزینی با ساختارهای نوین هستند. این تحول نه یک انتخاب، بلکه یک واقعیت اجتماعی است که سیاست‌گذاران باید با دقت و هوشمندی با آن مواجه شوند. یکی از جالب‌ترین پدیده‌های این دوران، واکنش متناقض نما به محدودیت‌هاست. برخی فعالیت‌های فرهنگی با انتخاب راه‌هایی که منجر به محدودیت‌های موقتی می‌شود، پس از رفع محدودیت، از موج حمایت عمومی بهره می‌برند. این پدیده به‌ظاهر متناقض، در واقع کاملاً قابل تبیین است. اورت راجرز، نظریه‌پرداز برجسته علوم ارتباطات در نظریه «انتشار نوآوری‌ها»، توضیح می‌دهد چگونه رفتارهای نوین از طریق شبکه‌های اجتماعی گسترش می‌یابند. براساس این نظریه، نوآوری‌ها ابتدا توسط پیشگامان پذیرفته شده، سپس به‌سرعت در میان اکثریت اولیه منتشر می‌شوند. وقتی یک فعالیت فرهنگی با محدودیت مواجه می‌شود، این محدودیت خود به عاملی برای افزایش آگاهی عمومی تبدیل می‌شود.

ادامه در صفحه ۵

مسئله «حل» است نه «راه»

یادداشت

پیام افشار دوست
پژوهشگر

سعید آجورلو در یادداشتی با عنوان «سیاست‌ورزی در ایران پسا جنگ» که در شماره ۲۶ مهر روزنامه «فرهیختگان» منتشر شده است تلاش می‌کند پس از توضیح چالش‌های سیاست‌ورزی و فرازوفرودهای آن در دولت پرشکیان، ضمن اینکه راه‌حل‌هایی را برای برون‌رفت از انسداد پیشنهاد می‌دهد، جریان‌شناسی‌ای از نیروهای سیاسی و ظرفیت هر کدام برای پذیرش نقش فعال یا به تعبیر خودش «سوژگی» نیز ارائه دهد. من با جریان‌شناسی او و رویکرد عاملیت‌محورش بسیار هم‌دلم و گمان می‌کنم توضیح بهتری نسبت به دسته‌بندی‌های چپ‌رادی‌کال/میانه‌رواست رادی‌کال/میانه‌است، اما در این مطلب می‌کوشم مواجهه‌ای انتقادی با فهم آجورلو از وضعیت و راه‌حل‌هایی که از آن ناشی می‌شود، داشته باشم.

آجورلو معتقد است پس از جنگ «امکان فاعلیت» بالا رفت و می‌شد خوشبین بود که گروهی دست‌به‌عملی افق‌گشایانه بزنند، اما وضعیت به گونه‌ای دیگر پیش رفت و اکنون نیروهای سیاسی در «بحران راه‌حل و چشم‌انداز» به سر می‌برند. آجورلو در این یادداشت کوتاه‌ش مجال نمی‌یابد تا تشریح کند چرا این خوشبینی‌ها نه فقط بعد از جنگ که عموماً تحقق نمی‌یابند، با این حال اشاره می‌کند که نباید صرفاً نیروهای سیاسی را مقصر این بحران دانست؛

چرا که «سیاست خارجی» و «چالش‌هایی که نهاد دولت در موضوعات مختلف دارد که به یک‌باره قابل حل نیستند» نیز شرایط را دشوار کرده است. در اینجا سه خلط اتفاق افتاده است که خیلی کوتاه به آن‌ها خواهم پرداخت.

ادامه در صفحه ۷

فرهیختگان

سه‌شنبه
۲۹ مهر ۱۴۰۴
۲۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۷
۲۱ اکتبر ۲۰۲۵

شماره
۴۵۳۶
۸ صفحه
۱۰۰۰۰ تومان

FARHIKHTEGANONLINE
FARHIKHTEGANDAILY.COM

رهبر انقلاب در دیدار مدال‌آوران ورزشی و المپیادهای علمی از امیدآفرینی جوانان و نقشه‌های دشمن گفتند

مظهر امید

دونالد شاه‌پلیس شنبه‌های نیویورک

موج اعتراضی در آمریکا چه ماهیتی دارد؟

در دیدار علی لاریجانی و همتای عراقی چه گذشت؟

پیمان بغداد در تهران

فیلم «گوزن‌های اتوبان» روایتی پُرلکنت از ماجرای «اقتصاد توجه» است

آمارهای گویند مولدسازی در سال‌های گذشته موفق نبوده، مجلس در سال جاری آن را ۱۳ برابر کرده است

بلاگرها
به بهشت نمی‌روند

شکست ۹۰ درصدی
پروژه مولدسازی

